

Михайлишин Романа Романівна,
методист Педагогічного коледжу,
старший викладач кафедри
корекційної педагогіки та інклюзії
факультету педагогічної освіти
Львівського національного
університету імені Івана Франка

ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ІННОВАЦІЙНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕС ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА-ДОШКІЛЬНИКА

Розвиток системи і змісту навчання в сучасному світі відбувається в контексті освітніх тенденцій, серед яких найновітнішими є: масовий характер освіти та її неперервність як нова якість, орієнтація на активне освоєння людиною способів пізнавальної діяльності, адаптація освітнього процесу до запитів і потреб особистості, орієнтація на активне освоєння людиною способів пізнавальної діяльності, забезпечення можливостей її саморозкриття.

Розвиток системи освіти вимагає від педагогічної науки й практики вивчення і впровадження нових методів навчання і виховання дітей.

Впровадження інновацій у педагогічний процес навчального закладу покликане забезпечити підвищення якості навчання й виховання, ефективності педагогічного процесу.

Специфічними особливостями інноваційного навчання є його відкритість майбутньому, здатність до передбачення на основі постійної переоцінки цінностей налаштованість на конструктивні дії в оновлюваних ситуаціях.

Становлення оновленої освіти передбачає природні процеси розвитку педагогічної практики, цілеспрямований управлінський вплив на систему підготовки педагогічних кадрів, корективи змісту, стилю діяльності педагогічних установ, педагогів, тобто перехід освітньої системи до функціонування на нових засадах.

Усвідомлення необхідності реформування роботи навчально-виховних закладів зумовлюють потребу в оновленні професійної підготовки, стилю професійної діяльності педагога. Особливо значущим є формування його компетентності, особистісно-професійних якостей, здатності жити і працювати в інноваційному режимі: прийняти і зрозуміти нове, оволодіти інноваційною ситуацією.

Зміни, що відбуваються в освітньому процесі не можуть не позначитися на дошкільній освіті як важливому чиннику розвитку дитини, її вихованні та навчанні. Поліпшення якості дошкільної освіти залежить від якості підготовки та професіоналізму фахівців. Тому підготовка конкурентноспроможного фахівця, здатного у динамічних умовах сучасності творчо застосовувати власний інноваційний, інтелектуально-практичний потенціал – одне з головних завдань ВНЗ сьогодні.

Професіоналізація педагога і входження його в інноваційний режим роботи неможливі без творчого савовизначення, в якому провідну роль відіграє його налаштованість на самовдосконалення, самоосвіту, саморозвиток, без чого неможливе забезпечення нової якісної освіти.

Одним із основних напрямів державної освітянської політики в Україні визначено модернізацію системи дошкільної освіти з урахуванням принципів демократизації, гуманізації, індивідуалізації педагогічного процесу. В її основу покладено особистісне зростання кожної дитини з врахуванням її задатків, здібностей, індивідуальних особливостей фізичного і психічного розвитку. Державні вимоги до рівня освіченості, розвиненості, вихованості дитини перед її виступом до школи визначені положенням Базового компоненту дошкільної освіти.

Практична реалізація Базового компонента висуває проблему підвищення якості освіти при організації освітнього процесу через урізноманітнення форм навчально-виховного впливу, застосування сучасних психолого-педагогічних інноваційних технологій.

Особливо важливо педагогам системи дошкільної освіти, адміністрації навчальних закладів, управлінської та методичної службам звернути увагу на вирішення проблеми підготовки дитини до навчання в школі, орієнтуватись на державні вимоги впровадження сучасних інноваційних педагогічних технологій у навчально-виховній діяльності педагога-дошкільника.

Під новим у педагогіці слід розуміти не лише ідеї, методи, технології, які ще не використовувалися, але й весь комплекс елементів у тім числі й окремі елементи навчально-виховного процесу, які несуть у собі прогресивні засади, дозволяють ефективніше вирішувати комплекс завдань розвитку та саморозвитку творчої особистості.

Інноваційність необхідно розглядати не тільки як налаштованість на сприйняття, продукування і застосування нового, а насамперед як відкритість та демократичність освітньої системи. Стосовно особистісного чинника педагогічної діяльності це означає: відкритість вихователя до діалогічної взаємодії з вихованцями, яка передбачає рівність психологічних позицій обох сторін; відкритість культурі й суспільству, яка виявляється у прагненні педагога змінити дійсність, дослідити проблеми та обрати оптимальні способи їх розв'язання; відкритість свого «Я», власного внутрішнього світу, тобто організація такого педагогічного середовища, яке сприяло б формуванню і розвитку образу «Я».

Основу і зміст інноваційних освітніх процесів становить діяльність, сутність якої полягає в оновленні педагогічного процесу, внесенні новоутворень у традиційну систему, що передбачає найвищий ступінь педагогічної творчості. Суб'єктом, носієм інноваційного процесу є насамперед педагог-новатор. Інноваційною діяльністю займаються творчі педагоги, серед яких можна виокремити три групи: педагоги-винахідники, які створюють нове в результаті власних пошуків; педагоги-модернізатори, що вдосконалюють і по-новому використовують елементи створення систем задля позитивного результату; педагоги-майстри, які швидко сприймають і досконало використовують як традиційні, так і нові підходи та методи.

Реформування дошкільної освіти з метою більш повного задоволення запитів батьків та інтересів дітей висуває нові вимоги до навчального закладу, а заклад в свою чергу до педагогічних кадрів.

Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності, зазначає Н.Каталімова, передбачає включення педагога в процес створення в дошкільних закладах інноваційного середовища.

Педагоги-практики розробляють авторські технології, які поєднують у різних варіантах елементи апробованих технологій. Вихідним матеріалом для розроблення технології є теорії, концепції.

Пошук шляхів оновлення педагогічних систем здійснюється на різних рівнях. Основою оновлення є інноваційна педагогічна діяльність. Інноваційна освітня система моделюється на основі пріоритетних, насамперед гуманістично зорієнтованих педагогічних ідей і технологій, які спрямовані на актуалізацію освітніх потреб особистості.

У світлі цього набуває актуальності проблема управління процесом впровадження педагогічних інновацій у практику освітніх закладів.

Інноваційним потенціалом майбутнього виховника є: його здатність створювати, сприймати, реалізувати нововведення, а також своєчасно позбавлятися від застарілого, педагогічно недоцільного.

Сприйнятливість до нового – це здатність педагога передбачати хід і результати роботи, потреба в постійному професійному зростанні: наполегливо займатися самоосвітою; дотримуватись певних власних ідей, розвивати їх у процесі педагогічної діяльності; аналізувати свою діяльність.

Важливе значення має вмiла підготовленiсть до освоєння нововведень, яка включає в себе: інформованість студентів про інновації, наявність в змінi та оновленні педагогічного процесу; вмотивованість на розробку та освоєння нововведення; наявність системи знань та вминь для успішної реалізації професійної діяльності; наявність знань та вминь для дослідницької діяльності.

Наука пропонує великий вибір освітніх технологій, але не кожна з них може бути використана в роботі з дітьми дошкільного віку.

На основі аналізу педагогічних технологій, проведеного Г.Н.Семко, можна виділити наступні інноваційні технології, застосованні в системі дошкільної освіти: ігрові технології; технології проблемного навчання; технології розвиваючого навчання; альтернативні технології; комп'ютерні технології.

Важливою складовою в навчально-виховному процесі педагогічного закладу є педагогічна практика, в процесі якої майбутні вихователі мають можливість ознайомитись з інноваційними педагогічними технологіями в дошкільних навчальних закладах, а в процесі проходження переддипломної практики уже використати елементи, фрагменти певних інновацій.

Отже, можемо відзначити, що на сучасному етапі суспільства відбуваються зміни у навчально-виховних процесах: активно акцентується увага педагогів дошкільної освіти на розвиток творчих та інтелектуальних здібностей дітей, корекції емоційно-вольової та рухової сфер, на зміну традиційним методом приходять нові методи навчання та виховання, спрямовані на активізацію пізнавальної діяльності дитини. Тому важливо звернути увагу на інноваційні технології, завдання яких спрямоване на задоволення запитів вихователів, батьків, інтересів та потреб суспільства.

Список використаних джерел

1. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція). – К., 2012. – 24с.
2. Дичківська І. Педагогічна експертиза інноваційної діяльності // Дошкільне виховання. 2004. – № 9. – С.6-10.
3. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: Навчальний посіб. – К.: Академвидав, 2004. – 352с.
4. Пироженко Т. Інноваційна психолого-педагогічна діяльність: нові підходи // Дошкільне виховання. – 2001. – № 12. – С.10-12.